

**UCHWAŁA NR XCI/733/24
RADY MIASTA CHEŁM**

z dnia 29 kwietnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia "Programu korekcyjno - edukacyjnego Miasta Chełm dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2026"

Na podstawie art.6 ust.4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 424), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Rada Miasta Chełm uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Program korekcyjno - edukacyjny Miasta Chełm dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2026", w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Chełm.

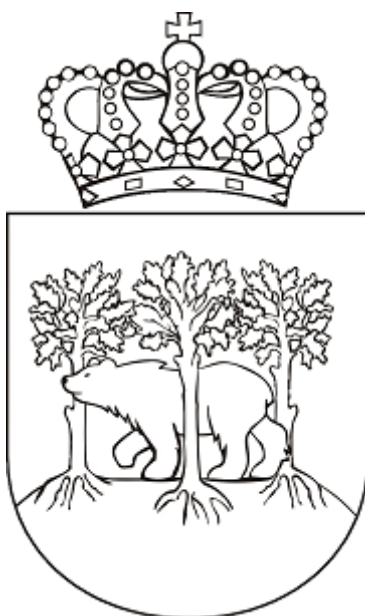
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA CHEŁM**

Longin Bożeński

Załącznik do uchwały Nr XCI/733/24
Rady Miasta Chełm
z dnia 29 kwietnia 2024 r.

Program

Program
korekcyjno – edukacyjny
Miasta Chełm
dla osób stosujących przemoc domową
na lata 2024 - 2026

Chełm 2024 rok

Spis treści

I. Podstawa prawna	3
II. Założenia	3
III. Cele	3
IV. Zakładane rezultaty	3
V. Realizatorzy	4
VI. Partnerzy	4
VII. Odbiorcy program	4
VIII. Wstępne rozpoznanie diagnostyczne	5
IX. Zasady uczestnictwa	5
X. Sposób realizacji	6
XI. Monitoring	7
XII. Źródła finansowania	7

I. Podstawa prawna

Podstawę prawną do opracowania i realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową stanowi art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424), natomiast treść Programu została opracowana na podstawie wytycznych ustalonych dla województwa lubelskiego, stanowiących Załącznik Nr 3 do Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025, przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/577/2022 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 maja 2022 roku.

II. Założenia

Program korekcyjno-edukacyjny Miasta Chełm dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 -2026 jest integralną częścią systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie działającego na terenie miasta Chełm. Głównym założeniem Programu jest przeprowadzenie działań ukierunkowanych na zmianę zachowań i przekonań u osób stosujących przemoc domową zgodnych jednocześnie z zasadą ochrony bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób doznających przemocy. Program ma charakter korekcyjno-edukacyjny, co oznacza, iż część edukacyjna koncentrować się będzie na przekazywaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, natomiast część korekcyjna ukierunkowana będzie na zdobycie przez osobę stosującą przemoc domową umiejętności pozwalających na samokontrolę agresywnych zachowań, naukę konstruktywnego rozwiązywania problemów, treningu asertywności i umiejętności społecznych. Powyższe działania mają jedynie korygować niepożądane i szkodliwe zachowania osób stosujących przemoc domową i nie mogą stanowić osobistej psychoterapii.

III. Cele

Głównym celem programu korekcyjno – edukacyjnego jest pomoc osobom stosującym przemoc w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację.

Założenia edukacji to m. in.:

- uświadomienie czym jest przemoc,
- rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających zachowania przemocowe,
- nauka opracowania „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów bez agresji,
- kształtowanie pozytywnych postaw rodzicielskich oraz nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania, szczególnie w rodzinie,
- nauka konstruktywnego wyrażania uczuć,
- uzyskanie świadomości własnych przemocowych zachowań wobec bliskich,
- nauka pozytywnych postaw, a w szczególności poczucia odpowiedzialności za własne czyny.

IV. Zakładane rezultaty

Działania edukacyjno – korekcyjne mają przyczynić się do osiągnięcia zakładanych rezultatów programu, m. in.:

- uzyskania przez osobę stosującą przemoc świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- nabycie przez osobę stosującą przemoc nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów, szczególnie w rodzinie bez używania agresji,
- nabycie przez osobę stresującą przemoc umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,

- nabycie przez osobę stosującą przemoc umiejętności partnerskiego współdziałania w środowisku oraz korzystania z pomocy innych.

V. Realizatorzy

Realizatorem Programu korekcyjno-edukacyjnego Miasta Chełm dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 -2026 jest Miasto Chełm, w imieniu którego działa Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym w Chełmie (OPOU), będący faktycznym realizatorem niniejszego Programu, z siedzibą przy ul. Reformackiej 24, 22-100 Chełm.

Koordynatorem Programu jest Dyrektor OPOU w Chełmie lub osoba przez niego wyznaczona, natomiast działania korekcyjno-edukacyjne prowadzone będą przez osoby zatrudnione przez OPOU w Chełmie na podstawie umowy cywilnoprawnej, które:

- ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji;
- posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową;
- mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

VI. Partnerzy

Aby osiągnąć zakładane cele i rezultaty OPOU w Chełmie współpracować będzie z następującymi instytucjami i organizacjami:

- Urząd Miasta Chełm – Departament Spraw Obywatelskich,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie,
- Zespół Interdyscyplinarny w Chełmie,
- Sąd Rejonowy w Chełmie,
- Kuratorzy Sądowi,
- Prokuratura Rejonowa w Chełmie,
- Komenda Miejska Policji w Chełmie,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie,
- organizacje pozarządowe.

VII. Odbiorcy programu

Odbiorcami niniejszego programu są osoby pełnoletnie z terenu Miasta Chełm, które stosują przemoc domową.

Osoby mogą zgłaszać się do programu dobrowolnie lub mogą być skierowane przez podmioty, instytucje, w tym przez Zespół Interdyscyplinarny.

Dopuszcza się możliwość, by odbiorcami programu były osoby pełnoletnie spoza terenu Miasta Chełm, które stosują przemoc domową, jedynie w przypadku podpisania stosownych porozumień między Miastem Chełm a daną gminą/powiatem w czasie ich obowiązywania.

Ostateczną decyzję o możliwości udziału w programie podejmować będzie Dyrektor Ośrodka Pomocy Osobom Uzależnionym w Chełmie.

Uczestnictwa w programie odmawia się:

- osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej,
- chorym psychicznie,
- osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych z wyłączeniem osób, które przeszły terapię lub są w jej trakcie, ale na tak zaawansowanym etapie procesu terapeutycznego, by można było pracować z nimi nad zmianą ich agresywnych zachowań.

Odmowa uczestnictwa w Programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego.

VIII. Wstępne rozpoznanie diagnostyczne

Wstępne rozpoznanie diagnostyczne, prowadzone w trakcie nurtu pracy indywidualnej, jest pierwszym etapem realizacji Programu i ma na celu uzyskanie informacji o funkcjonowaniu każdego z uczestników, jego sytuacji życiowej oraz o specyfice przemocy, której był sprawcą. Rozpoznanie indywidualnej sytuacji obejmuje następujące zagadnienia:

- rzeczywiste okoliczności skierowania do Programu,
- określenie, czy uczestnik Programu aktualnie stosuje przemoc,
- formy i okoliczności zachowań przemocowych,
- aktualną sytuację rodzinną i zawodową,
- cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej,
- wcześniej przebyte terapie i ich rezultaty,
- aktualnie trwające terapie, leczenia psychiatryczne, zażywane leki.

W przypadku, gdyby wstępne rozpoznanie okazało się niewystarczające, dokonana zostanie diagnoza pogłęбiona.

Uzyskane informacje objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych prawem.

IX. Zasady uczestnictwa

Przed przystąpieniem do II etapu Programu uczestnicy podpisują kontrakt określający zasady uczestnictwa w Programie, tj:

- formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach,
- w przypadku osób, których uczestnictwo związane jest z decyzjami sądu ograniczającymi wolność osobistą, określenie sankcji za uchylanie się od udziału w Programie,
- zobowiązanie do bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania się w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- zobowiązanie do powstrzymania się od zachowań przemocowych w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
- zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych,
- informacje o monitorowaniu sytuacji rodzinnej i zachowań związanych z przemocą domową uczestnika Programu.

Fakt uczestnictwa w Programie objęty jest tajemnicą, z wyłączeniem możliwości informowania członków rodziny oraz instytucji i organizacji, które skierowały uczestnika do programu.

X. Sposób realizacji

Działania korekcyjno-edukacyjne opracowują i realizują prowadzący, uwzględniając specyfikę grupy wynikającą ze wstępnego rozpoznania diagnostycznego.

Zajęcia prowadzone będą w formie działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań i przekonań u osób stosujących przemoc domową. Zawartość merytoryczna programu skoncentrowana będzie na osiągnięciu celu podstawowego i zawierać będzie elementy, które dostarczają wiedzy, tworzą okazje do poznania siebie oraz pozwalają na zmianę form myślenia i reagowania.

Najważniejsze z tych elementów to:

a) treści edukacyjne dotyczące:

- dostarczenia uczestnikom informacji umożliwiających zrozumienie dynamiki przemocy,
- konfrontacji przekonań przy pomocy których osoby stosujące przemoc domową usprawiedliwiają i umniejszają swoje przemocowe działania,
- uświadomienia osobom stosującym przemoc domową krzywdzącego wpływu ich zachowania na członków rodziny i wzajemne relacje,
- przygotowania osób stosujących przemoc domową do wzięcia odpowiedzialności za swoje czyny i rozpoczęcia pozytywnych zmian w relacjach osobistych,

b) praca nad rozpoznawaniem i zmianą systemu przekonań i nastawień emocjonalnych, które inicjują i wzmacniają stosowanie przemocy,

c) ćwiczenia dotyczące konstruktywnych form myślenia i reagowania, aby skutecznie kontrolować szkodliwe zachowania i w sytuacjach konfliktowych w sposób odpowiedzialny podejmować decyzje.

Program korekcyjno-edukacyjny Miasta Chełm dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2026 realizowany będzie w cyklach składających się z 19 spotkań w maksymalnie cotygodniowych odstępach czasu, obejmujących łącznie 65 godzin. Zajęcia grupowe prowadzone będą maksymalnie w składzie 15 osobowym. Realizacja Programu odbywać się będzie w systemie otwartym, dającym możliwość dołączania nowych osób w trakcie trwania cyklu zajęć, po pozytywnej decyzji osoby odpowiedzialnej za wstępne rozpoznanie diagnostyczne. Przyjmuje się, że uczestnik ukończył Program w całości po zaliczeniu łącznie co najmniej 55 godzin zajęć.

Jeden cykl składać się będzie z następujących etapów:

Etap I - wstępne rozpoznanie diagnostyczne - 1 spotkanie jednogodzinne, indywidualne dla każdego uczestnika programu;

Etap II – przekazanie treści edukacyjnych - 7 spotkań grupowych po 4 godziny każde;

Etap III - praca nad rozpoznawaniem i zmianą systemu przekonań i nastawień emocjonalnych - 7 spotkań grupowych po 4 godziny każde;

Etap IV – ćwiczenia dotyczące konstruktywnych form myślenia i reagowania - 2 spotkania grupowe po 3 godziny każde;

Etap V – indywidualne konsultacje dla uczestników - 2 spotkania jednogodzinne - pierwsze po zakończeniu etapu II, drugie po zakończeniu etapu III.

Sposób prowadzenia i dobór metod programu korekcyjno-edukacyjnego pozostaje w gestii osób prowadzących. Po zakończeniu zajęć prowadzący dokona oceny końcowej uczestników oraz sporządzi sprawozdanie z realizacji.

XI. Monitoring

W celu monitorowania zachowania związanego z przemocą domową u osób uczestniczących w Programie, przed rozpoczęciem zajęć oraz bezpośrednio po ich zakończeniu przeprowadzi się badanie ankietowe dotyczące wiedzy i postaw w zakresie przemocy domowej. Celem monitoringu będzie sprawdzenie, czy:

- uczestnicy Programu wywiązują się z zawartego wcześniej kontraktu,
- cel Programu został osiągnięty,
- umiejętności nabyte przez uczestników Programu podczas zajęć są użyteczne dla ich rodzin.

Ponadto przez okres 3 lat po ukończeniu Programu prowadzone będzie badanie jego skuteczności poprzez systematyczny kontakt z uczestnikami programu korekcyjno - edukacyjnego, które odbywać się będzie przynajmniej dwa razy w ciągu roku.

W przypadku stwierdzenia powrotu uczestnika Programu do zachowań przemocowych, z wyjątkiem osoby, która do Programu zgłosiła się samodzielnie, o zaistniałym fakcie powiadomiony zostanie organ, który dokonał jej zgłoszenia. Prowadzony będzie również monitoring sytuacji rodziny sprawcy przemocy, a informacje w tym zakresie uzyskiwane będą z ośrodków pomocy społecznej bądź bezpośrednio od członków rodziny.

XII. Źródła finansowania

Opracowanie i realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego Miasta Chełm dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2026 należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez samorządy terytorialne. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia więc budżet państwa. Przewiduje się jednak możliwość modyfikacji zaplanowanych działań oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń Programu.